

med Forretningen, hvor Priserne have trykket Kursen ned; sige: Nu købe vi, og saa tage vi Avancen, naar det gaar op:

Men det ærede Medlem vil saa maaske sige: Staten tager alligevel Ekspropriationen til de 30 Mill. og kan da godt regulere Priserne. Selvfølgelig; Staten kan gøre det, men paa hvilken Maade? Der kan diktere lavere Sukkerpriser, men det vil sige, at saa driver den Sukkerfabrikkerne med Tab, og dette Tab vil med andre Ord sige: med et Tilskud til Sukkerkonsumenterne. Jeg mindes her igen Hørups Ord, som jeg citerede før, at Forbruget af Sukker vender den tunge Ende opad. Det Tilskud, vi eventuelt ville give for at tvinge Sukkerpriserne ned ved en Forretning, der ikke betaler sig, vil komme til at staa i omvendt Forhold til det, der ellers plejer at være det ærede Medlems Beskatningsprincip. Jo større Sukkerforbrug, desto mere Hjælp yder Staten ved lavere Priser til de mere velstaaende. Jo højere Sukkerforbrug, desto større Understøttelse give vi disse, idet Staten driver Sukkerproduktionen med Tab. Alene af denne Grund forekommer det mig uhyre tvivlsomt, om det vil lykkes det ærede Medlem og Meningsfæller at paavise Muligheden for ved Hjælp af Ekspropriation at skabe billigere Sukkerpriser, end vi have. Thi selv om vi tvinge Priserne ned med et Magtbud, ligger der alligevel bag ved, at vi have betalt Fabrikationen med højere Priser, det slippe vi ikke fra.

Men lad os nu gaa et Skridt videre og en Gang for alle ofre denne Kapital, saa maatte det da kunne betale sig at dyrke Sukker! Her aabner der sig meget vide Udsyn i det Øjeblik, man tænker sig det Spring gjort, at Staten overtager Sukkerproduktionen, ligegyldigt hvad det koster i Øjeblikket. Det ærede Medlems Mening maa vel til Trods for, at det ikke er sagt i det ærede Medlems Tale, være, at Staten skal regulere Priserne og ganske særligt regulere dem under høje Prisforhold ned under det, de ellers skulde være. Det ærede Medlem kunde jo sige: Men saa kunde vi til andre Tider, naar der var Overflod og Overproduktion, som for Brysseler-Konventionen, da Udlandet sendte sin store Overproduktion af Sukker her ind, tage lidt mere. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem kunde tænke sig det, men saa aabner der sig atter nye Vidsyn, som jeg overlader til det ærede Medlem at tænke paa senere, men det kunde tænkes, at Avancen, som skulde dække det Tab, Staten uvægerligt faar under de høje Priser, skulde tages ved Udligning, naar Konjunkturerne vare skikkede dertil. Jeg gaar imid-

lertid ud fra, at det ikke var Hovedtanken i det ærede Medlems Foredrag, men at Hovedtanken derimod var at opnaa Priser, der vare lavere end dem, der i Øjeblikket vare omkring os. Hvordan vil det komme til at tage sig ud?

Verdensmarkedets Priser ere i Øjeblikket, skulle vi sige 20. Den danske Stat, der har overtaget Sukkerfabrikationen, siger: Vi ville ikke presse vore Folk op, de skulle have Lov til at have Sukkeret for 15. Thi Udlandets Pris drive vi ikke ned, medmindre vi da faa en Konvention med Socialdemokraterne i alle de andre europæiske Lande, hvorefter man samtidig overtager Sukkerproduktionen overalt, men det ligger vel ikke for. Hvad skal Staten saa? Skal den drive Engrosforretning eller Detailforretning eller blandet Købmandsforretning? Det var rart at faa det oplyst, for det spiller i Virkeligheden en meget stor Rolle. Dersom Staten kan sælge en gros til 15, men vi ikke kunne faa en Smule Sukker fra Udlandet under 20, er jeg overbevist om, at saa tager Handelsstanden de 20 alligevel. Med andre Ord, hvis vi prøve at gaa ned under Verdensmarkedets Pris ved et Magtsprog, og Staten kun har Fabrikkerne, ja, saa tager Mellemandelen uvægerlig Verdensprisen. Jeg afventer i hvert Fald under Udvalgsbehandlingen en Paavisning af, hvordan vi skulle undgaa det. Ja, der er en Maade at undgaa det paa: Vi ekspropriere Mellemandelen med. Med andre Ord, vi sige til Mellemandlerne: I maa ikke sælge Sukker til højere Pris end 15. Jeg ser ikke Muligheden af at undgaa det. Men lige saa godt, som vi kunne tage Direktør Gammeltoft med, naar vi ekspropriere, hvad det ærede Medlem foreslog, maa vi selvfølgelig kunne tage Handelsstanden med. Altsaa, vi maa uvægerlig gaa til Statshandel under en eller anden Form. Men naar nu disse statshandelende og Statsfabrikker ikke kunne give mere for Roer end den Pris, der svarer til 15 for Sukker, medens man derimod f. Eks. i Mecklenburg — for der er man jo ikke med i denne Forestilling her — kan give en Pris, der svarer til Verdensmarkedets 20 for Sukker, hvad saa? Saa er jeg bange for, at vi ere nødt til at ekspropriere nogle Sukkerroedyrkeré ogsaa. Der er ganske vist en Grænse for, hvorvidt vi kunne forsende Raastoffet til Sukker, men Grænsen er da i alt Fald ikke overskreden med en Afstand som den fra Kolding til Assens, for paa den Afstand leveres der faktisk Raastof, og det er ikke paa nogen